

Yttrande avseende betänkandet Riksintressen i hälso- och sjukvården – stärkt statlig styrning för hållbar vårdinfrastruktur (SOU 2021:71)

Beslut

Länsstyrelsen i Hallands län har fått betänkandet Riksintressen i hälso- och sjukvården – stärkt statlig styrning för hållbar vårdinfrastruktur (SOU 2021:71) på remiss och lämnar härmed yttrande avseende utredningen.

Yttrande

Länsstyrelsen tar med intresse del av utredningen och de frågor som belyses där.

Vårdinfrastrukturen är långsiktig i sin planering, byggnationer ofta mycket kostsamma och den påverkar system samt tillgång till hälso- och sjukvård lång tid framåt.

Utredningen fokuserar mycket på nybyggnation av sjukhus samt de stora investeringar i sjukhus som sker i storstadsregionerna. Detta är inte helt representativt för byggnationer i regionerna, då förändringar i vårdinfrastrukturen ofta är om- eller tillbyggnationer för att möta förändrade vårdbehov, behov för teknik och utrustning, andra fastighetsbehov eller demografiska förändringar.

Länsstyrelsen lämnar nedan kommentarer utifrån de förslag som presenteras i kapitel 11.

Kapitel 11.2

Länsstyrelsen instämmer i förslaget om att beredskapsperspektivet behöver beaktas vid investeringar i infrastruktur för hälso- och sjukvården. Det framstår som väsentligt att ta fram nationella riktlinjer för vilken kapacitet som regionerna ska bygga upp för katastrofmedicin, eller för vilken grad av robusthet som vårdbyggnader inom regionen ska ha, för utvecklingen av hälso- och sjukvård.

De nationella riktlinjerna kan verka som ett ramverk, men det är av vikt att även regionala och kommunala förutsättningar/omfattning ska ha en betydande roll. Det viktiga är att förmågan att hantera en kris inte skiljer sig för mycket från region till region. Detta för att till exempel regioner ska kunna stötta varandra vid kris, och för att skapa en mer jämlikhet nationellt sett. Kapaciteten i omfattning ska sättas i förhållande till vilka förutsättningar och vilken omfattning regionen är anpassad för, men nationellt sett ska kapaciteten vara lika god och därmed behövs nationella riktlinjer för att detta ska säkerställas.

2022-01-28

700-8479-2021

Likt den uppföljning som genomförs av kommunens arbete med överenskommelse för krisberedskap och civilt försvar, hade det varit fördelaktigt att följa upp regionens arbete på samma sätt, med de nationella riktlinjerna för katastrofmedicin och robusthet som delar i det. Alternativt att uppföljning av nationella riktlinjer blir en del i den årliga uppföljningen till Socialstyrelsen och Myndigheten för samhällsskydd och beredskap. Detta för att skapa en nationell bild av hur arbete och utveckling går och för att främja en mer likriktad hälso- och sjukvård utifrån beredskapsperspektivet.

Det pågår nu flera parallella utredningar om hälso- och sjukvården och länsstyrelserna är involverade på olika sätt i dem. Tillsammans med Socialstyrelsen ser länsstyrelserna över den kommunala hälso- och sjukvårdens beredskap, och Länsstyrelsen i Hallands län finns med som expert i utredningen om hälso- och sjukvårdens beredskap. Beredskapsperspektivet på hälso- och sjukvårdsfrågorna är viktigt och Länsstyrelsen bedömer att det även fångas upp i dessa utredningar.

I förslaget till ny författning anges under 3 kap 1§ Lag om riksintressen på hälso- och sjukvårdsområdet att riksintressen på hälso- och sjukvårdsområdet ska beaktas av kommuner och regioner vid beslut som påverkar hälso- och sjukvårdsinfrastruktur. Vidare anges att med hälso- och sjukvårdsinfrastruktur avses fastigheter, byggnader och anläggningar för hälso- och sjukvård, medicinteknisk utrustning samt digital infrastruktur.

Länsstyrelsen vill framföra att i den mån riksintresset ska beaktas i den fysiska planeringen behöver riksintresset framgå av 3 kap miljöbalken och behandlas i förordning (1998:896) om hushållning med mark- och vattenområden.

Kapitel 11.4

Utredningen föreslår att en organisationskommitté tillsätts för att detaljera och genomföra de praktiska förutsättningarna för att överföra ägandet av befintliga lokaler för hälso- och sjukvården helt eller delvis från regionerna till ett statligt ägt bolag som uppdras att ansvara för att hälso- och sjukvårdsverksamheten bedrivs i ändamålsenliga lokaler. Länsstyrelsen ställer sig mycket tveksam till att ägandet av befintliga hälso- och sjukvårdslokaler ska övergå till ett statligt ägt bolag. Utredningen motiverar inte tillräckligt väl fördelar med förslaget, samt lägger inte fram entydiga tankar vare sig kring ägande eller form.

Kapitel 11.5

Utbildningsperspektivet är väsentligt, där hälso- och sjukvårdsutbildningar samt forskning inom universitet och högskolor spelar en viktig roll för regionala utbildningsmöjligheter, verksamhetsnära forskning och kompetensförsörjning. Bred och inkluderande utbildning och forskning samt tillvaratagande av exempelvis nyanländas kompetens som resurs inom olika vårdyrken är angeläget för att klara kompetensförsörjningen.

2022-01-28

700-8479-2021

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av länsråd Jörgen Peters med enhetschef Lovisa Ljungberg som föredragande. I den slutliga handläggningen har också Olivia Johnson, beredskapshandläggare samt Cecilia Engström, länsarkitekt medverkat.

Så här hanterar Länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa finns på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.

Kopia till

s.fs@regeringskansliet.se